

Od redaktor naczelnej pisma „Zabezpieczenie Społeczne. Teoria, Prawo, Praktyka”

GERTRUDA UŚCIŃSKA

Centrum Badań nad Zabezpieczeniem Społecznym, Uniwersytet Warszawski /

Centre for Social Security Studies, University of Warsaw

ORCID: 0000-0001-7379-5156

e-mail: guscinska@uw.edu.pl

Tematyka siedemnastego numeru pisma *Zabezpieczenie Społeczne. Teoria, Prawo, Praktyka* jest różnorodna. Pierwszy artykuł dotyczy strategii podejmowanych przez pracujących Polaków w celu przeciwdziałania ubóstwu na starość. Od 1999 r. obowiązuje w Polsce system emerytalny oparty na zasadzie zdefiniowanej składki. Oznacza to, że wysokość świadczenia emerytalnego jest ściśle związana z wielkością zgromadzonego kapitału ze składek oraz przewidywaną liczbą lat życia na emeryturze. Aby móc w takim systemie wypracować godziwą emeryturę, konieczna jest odpowiednio długa praca i regularne odprowadzanie składek.

Autorzy artykułu, na podstawie reprezentatywnej próby, dokonali rozróżnienia strategii podejmowanych przez pracujących Polaków w celu przeciwdziałania ubóstwu na starość (pracochłonne, kapitałochłonne, mieszane) jako przeciwieństwo bierności wynikającej z postawy „jazdy na gapę” lub krótkowzroczności. Przedstawili wyniki badań oraz wynikające z nich wnioski.

Tekst drugi omawia instrumenty godzenia pracy z życiem rodzinnym w Polsce w kontekście wdrożenia dyrektywy (UE) 2019/1158 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów. W tekście dokonano oceny kierunków rozwoju tych instrumentów. Zwrócono uwagę na znaczenie aktywności zawodowej kobiet w kontekście zabezpieczenia społecznego.

Kolejny artykuł przedstawia wybrane instrumenty wsparcia realizowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w pandemii Covid-19: szeroko stosowanego okresowego zwolnienia z obowiązku opłacania składek oraz wypłatę świadczeń postojowych dla osób prowadzących działalność. Zaprezentowano różne aspekty tego wsparcia oraz wyniki badania w zakresie dalszego funkcjonowania podmiotów, które otrzymały taką pomoc. Wyniki tego badania mają charakter unikatowy, bowiem stanowią próbę odpowiedzi na pytanie dotyczące efektywności podjętych przez państwo działań osłonowych w okresie pandemii Covid-19.

Następny tekst to glosa krytyczna do wyroku Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2020 r. w zakresie sposobu ustalania liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia w rozumieniu art. 31 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Zdaniem autora tej glosy zastosowanie środków ochrony indywidualnej, które zmniejszają narażenie pracowników na czynnik szkodliwy poniżej poziomu dopuszczalnego, nie daje podstaw do niekwalifikowania takiego zatrudnienia jako wykonywania pracy w warunkach zagrożenia. Stosowanie środków ochrony indywidualnej nie powoduje eliminacji zagrożenia, a tym samym nie ma wpływu na liczbę osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

W dziale *Miscellanea* przedstawiamy bardzo ciekawe informacje zawarte w raporcie Komisji Europejskiej na temat wewnątrzunijnej mobilności pracy w 2021 r. W artykule omówiono najważniejsze wnioski wynikające z tego dokumentu dotyczące mobilności osób w wieku produkcyjnym, w szczególności osób aktywnych zawodowo, sytuacji pracowników delegowanych,

pracowników transgranicznych i migrujących obywateli państw trzecich oraz wpływu na podaż pracy w wybranych zawodach.

Sprawozdanie z bardzo ciekawego seminarium naukowego poświęconego swobodzie przepływu i ochronie socjalnej obywateli państw trzecich w UE w kontekście masowego napływu wysiedleńców z Ukrainy zamieszczono w dziale *Kronika wydarzeń*.

O wybranych nowych publikacjach z obszaru polityki społecznej, w tym zabezpieczenia społecznego, informujemy w *Nowościach wydawniczych*.

Do współpracy z naszym pismem zapraszamy studentów, doktorantów i wyższą kadrami akademicką uczelni polskich i zagranicznych.

Zachęcamy do lektury zarówno opisanych wyżej tekstów, jak i do zainteresowania kolejnymi numerami pisma, w których będziemy podejmować nie mniej aktualne i ważne tematy.